

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

Гъогухэм яшын пае

Адыгеим игъогу хызмет хэхъонигъэхэр егъешыгъэнхэм республикэм ихэбзэ кулыкъухэм лъашэу анаэ тет. Лъэпкъ проектым пшэрыльэу кыгъеуцухэрэр икъоу гъэцеклааъэ зэрэхъугъэхэм ишуагъэкэ 2021-рэ ильесымкэ къышыдэлтыгъагъэхэр республикэм пхыришыгъахэх, 2022 — 2023-мкэ щыгъэнэфэгъагъэхэр ары джы юф зыдишэштыр. Ащ нэмикэуи гъогу псеольешхуиту республикэм щашы.

Шыгу къэдгъэкъын, АР-м и Лышъхэу Къумпыл Мурат УФ-м транспортымкэ иминистрэ Андрей Костюк тыгъэгъазэм и 24-м зэйуклэгъоу дыриагъэм республикэм игъогу ыкы итранспортэ инфраструктурэ изегъеушьом-бгун щытугушыгъагъаъэх.

— УФ-м и Правительстви, транспортымкэ Министер-

ствэми къэцакло тызыфэхъүхэрэм къызэрадырагъаштэрэр тэлъегъу, — къылуагъ АР-м и Лышъхэу Къумпыл Мурат. — Ащ ишигуагъэкэ республикэм игъогухэм ягъекъэжсынкээ пишэрыльэу федеральнэ гупчэм къыгъеуцухэрэр игъом пхы-

рытийнхэ ыкы инфраструктурэм ишсүүлэхэр дэгээснинхэ тэлъэкы.

Блэкыгъэ тхъамафэм УФ-м и Правительствэ гъогухэм яшын ыкы ягъецэклэжын пае ахьщэу 2021 — 2023-рэ ильес бюджетхэм къадыхэлтыгъа шъолтырхэм атыригошагъ. Поселкэу Инэмрэ Бжыхъэкъояклемрэ зээвхъирэ гъогум щашыщт зэхэкыплем пае 2021 — 2023-рэ ильесхэм атэлтыгъэ мильку Адыгеим къыфатуулыщт. Лъэпкъ проектэу «Щынэгъончъэ ыкы шэпхъешхуем адиштэрэ автомобиль гъогухэр» зыфиорэм ар къыдыхэлтыгъа.

Ащ нэмикэуи Мыекъуапэ къэзуюхъэрэ автомобиль гъогум ишын пае 2023-рэ ильесым сомэ миллиардрэ миллионы 4-рэ республикэм къыфэкошт. Ар УФ-м социальнэ-экономикэ хэхъонигъэхэр ышынхэм фытегъэпсихъэгъэ проектишхохэм япхырыщын пае шъолтырхэм программмэу аштагъэхэм ягъецэклэнкээ ишпэлэйоу щыт.

УФ-м и Къэралыгъо Думэ Адыгеим ыцэклэ щылэ депутатэу Владислав Резник ишуагъэкэ УФ-м и Федеральнэ Зэйуклэ и Комиссиуе бюджетым игошын фэгъэзагъэм ар щаштагъ.

— *Лъэхъаным диштэу гъэпсыгэ гъогу инфраструктурэ дэгээтур субъектым хэхъонигъэхэр ыиынхэм, цыфхэм ишсүүлэхэр амал тэрэхэр яиынхэм фэйорышIэ. УФ-м и Президент и Джээпальзэу Федеральнэ Зэйуклэм фигъэзагъэм ыкыи 2030-рэ ильесым нэс Урысаем хэхъонигъэхэр егъешыгъэнхэмкээ ишьэрэлхэм афэгъэхыгъэ унашьюу къышыгъэм ашыгъэнифагъэхэм ар ашыц, —* къылуагъ Владислав Резник.

АР-м и Лышъхэу ипресс-къулыкъу.

Адыгэ Республикэм и Лышъхэу и Указ

Щытхуцлэу «Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкэ изаслуженэ юфыш!» зыфиорэр афэгъэшьошэгъэным ехыилаг

Коронавирусэу COVID-19-м ебэнэжыгъэным ялахьышхо зэрэхашыхъэрэм фэш Адыгэ Республикэм иштихъуцлэу «Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкэ изаслуженэ юфыш!» зыфиорэр афэгъэшьошэгъэнэу:

Айтэчыкъо Марыет Нурбый ыпхъум — псауныгъэр къэухъумэгъэнымкэ федеральнэ бюджет учреждениеу «Гигиенэмрэ эпидемиологиэмрэкэ Гупчэу Адыгэ Республикэм щылэм» иврач-эпидемиолог;

Ачэхъу Фатимэ Байзэт ыпхъум — цыфхэм яфи-

тыныгъэхэр къызераухъумэрэм гъунэ лъызыфырэ Федеральнэ къулыкъум Адыгэ Республикэмкэ и Гъэйорышланлэ Адыгэкъалэклэ, Тэххутэмьыкье, Теуцожь районхэмкэ ичылээ отдел ишащэ игуадзэ;

Чапас Сергей Юрий ыкъом — псауныгъэр къэухъумэгъэнымкэ федеральнэ бюджет учреждениеу «Гигиенэмрэ эпидемиологиэмрэкэ Гупчэу Адыгэ Республикэм щылэм» иврач-эпидемиолог;

Шхъакъэмийкъо Амин Ерэджыбэ ыкъом — цыфхэм яфитыныгъэхэр къызераухъумэрэм гъунэ

лъызыфырэ Федеральнэ къулыкъум Адыгэ Республикэмкэ и Гъэйорышланлэ Шэуджэн, Кошхэблэ, Джэджэ районхэмкэ ичылээ отдел ишащэ;

Адыгэ Республикэм и Лышъхэу Къумпыл Мурат

къ. Мыекъуапэ, тагъэгъазэм и 26-рэ, 2020-рэ ильес N 200

Лъэшэу сафэрэз

Зигугуу къесшымэ сшоигъор непэрэ лъэхъаным илыхъужъхэу медицинэм илофышэхэр ары.

Мы ильсэу икырэм ионыгъо мазэ дунаир зэлтээзыкүгъэ коронавирусыкэм сэри сирихылли, аш «ишүшлэкіе». Мыекъопэ къэлэ сымаджэшым щагъэпсигъэ госпиталым си чэфэргэйгэй. Силофхэм язытет уигъегушлоньшоу щитыгъэп, къин слъэгъуг, ау слъакъо си кытеуцожыгъиг. Ар сэрэп зишүшлэгъэр, пстэумэ апэу врачэу къисэлэзагъэхэр ары, аш ыужукъикымэ, медсестрау, медбратэу ахэм къатхыгъэр къисэзышэфыгъэхэр, нэмийкэу сымаджэхэм къадеклокиу си зчэфэргэе отделением чэлхэр ары.

Хэты сыйд өлөми, сэ сшхьэкіе сиушэтыгъэ тимедицина илофышэхэр акыучи, агуи, аписи халхъээз цыфхэм Іэпилэгъ зэрафеххүхэрэр. Къизэрэслуагъеу, Йоныгъор ары си зчэфагъэр госпиталым, ау ашыгъуми сымаджэу чэлтигъэр бэ. Мээзэ пчагъэ хуугъеу вирусум уштынхумэрэ шьюшэ зэтегъэптихыгъэшхохэр ашыгъеу аш иоф щизышлэхэрэр зэрэпшынгъагъэхэр, куачлэу ялэр гүнэм зэрэнэсигъагъэр нафэ, ау зы-

парэкии ар къизхамыгъэшэу явшээрлэхэр агъэцак'эштыгъэх. Зы нэбгырэ иоф Іэпэдэлэл ышыгъеу тъэгъугъэп.

Мы зэпахырэ узыр кіэ, икыу фэдизэу зыфэдэр зерамыгъэшигъе alo, ау илофшэн хэшигык фыримыгъеу, цыфым рипэсигыт ымышлэу зы врачтырихылгъэп. Пчыхъеми пчадыжыми тэ къитэлэзэнэу къитэхыгъэ врачыр къитахахэштыгъиг, нахь хыльзэхэм непэ пчагъагъэр ашхьагъ къихъэштыгъиг.

Юсуп Байзэт врачэу сэ къисэлэзагъ. Коронавирусыр къитхэмийхэфэкіе хиругрэгэ иоф ышлаагь, узыр къизежье, аш узэрбэнэштэм зыфигъэсэжыгъиг. Ильэс 29-рэ ныиэн ыныбжыгъир, щиэнэгъе ыпэиль. Ареу щитими, исэнэхьят къытигъеуцугъэ шшээрлыр егъэцакіе, уз мэхъаджэр къеоллэнэм ищынаагь шхьашытэу иоф ешээ.

«Зэкіри дэгүү хуущт, шхууг шхумыгъэкод» ренэу къитиоштыгъиг. Ар зызэхэтхыкіе, тызвэеуцожыныш, тиунахъохэм тиизэраххажыштым тицыхъе

тель къэхъуштыгъ. Тыфэрэз, Байзэт, тхъаугъэпсэу!

Аш ыужым кардиологэу Даур Мадинэ къисэлэзэнэу хуугъэ. Бзыльфыгъэ плокіе цыклоу, шъабэу, макіеу гушилэу, ау нээх-гүүх зэптийт щыт. Іэзэгъу ухчэм анахъеу ар къизэрэтишхыгъцээрэм нахьыбэу ишүүгъэ къытэкыгъ сишишь. Коронавирус мэхъаджэм уз гээтывьгъэтиягъэхэр къыгъэбэрэсигъгъэхэу, къин тыхэтэгъиг. Мадинэ упчлэхэр бэу теттакъоштыгъэх. Хээзигъе имылэу зэкіэми джэуап зэхэугуфыгъигъэ къаритижыштыгъ, щэлэгъэшко къытфыриагь. Шхъашэ фэтэшь тиврач шхээ цыкли!

Къытхахэштыгъ врач ныбжыкіеу Ангелина Гутаревари. Ар тэ къытэхыгъеу къитэлэзэхэрэм ашыгъигъэп, дежурстэвэ илэ зыхъукіе, тиофиҳэм язытет зынгъэгъозэнэу къычахэштыгъ. Ау ренэу ыгу етыгъэу къитэдэштыгъ, упчлэхэм джэуапхэр къаритижыштыгъэх. Зыгорэм Іэпилэгъу ишыклагъэмэ Іэпэдэлэл ышыгъигъэп, нэужымы ынаэ тиригъэштыгъиг.

Сэ сшхьэкіе згъэшлагъоштыгъэр нэбгырэ пэпчээ ралон, зэрэгээрхьатын къизэрэгьоштыгъэр ары. Аш фэдзу гүкіэгү хэльзэу, дахэу, шъабэу къызыбдэгүүшгэхкэе, угу къыдаштыгъиг, узым уебэны шишоноо, ключе тлэклю уилэр епхылыгъэштыгъ. Аш тетээу зы нэбгырэп, нэбгыритоп ахэм сэ слъэгъузэ узым къылэхыгъэр, щиэнэгъэм къыхащэжыгъиг.

Ахэр зэкіе къыгурьоштхэп аш фэдэ чыпілэ имыфагъэм... Жьэу дунаим тетыр бэ, ау ар о пфэхурэп, утхьалэ... Тхъэм сельбуу аш фэдэ чыпілэ аш нахьыбэрэ зыпари имыфэжынэу.

Ныбжыи сцыгъупшэжыштэп отделением чэл медсестрахэм ашыгъеу Вероника Политаевам игушилэхэр. «Цыифпстэуми: министрэми, пхъэнкломи, зынхэм ымыльзгүрэми, зытхваклум эзхимыхырэми.., дунаим псаоу тетынэу фитынгъе ил. Арышь, тызделагъеу, зыпсе къэдгээнагъэр нахьыбэ къэси, тэркіе нахь гүшүагъу» ытуагъ аш.

Коронавирусыр къежьэним ыпэкіе медицинэм инэмькі сэнэхьат ылажьэштыгъэу бэ госпиталым непэ иоф щизышлээр. Зыр хиругрэгъ, адэр гум елазэштыгъ, ящэнэрэ неврологыгъ... Гушилэм пае, къызшытэлазэштыгъэхэм чээтигъе медбратэу Павел Зарапиним поликлиникэм массажистэу иоф щишигъэштыгъ. Медицинэм тегъэуагъэм хахьу, Іэпилэгъу ящылагъэ зэхъум госпиталым къекулагъ.

Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетын имединчин институт истудентыбэ мыш чээт. Ахэр врачхэм ялэпилэгъушихо, цыфэу чэльхэм ягужыдэгъэлкылэх. Лъэшэу сафэрэз ныбжыкіе цыкликүхэм. Сыхьатныкыкы тизакью тыкъаганэштыгъэп, тиклэхэм фэдэу къытфэгумэхэу ташхахьагь итыгъэх. Етланзи эзкэе къыташлэфын фаер ашэштыгъ, хэшьык зэрэфырлээр къахащэу алэ екүштыгъ. Ахэр врач хязырых.

Ыпэкіе зигугуу къесшыгъэхэм анэмькіеу госпиталым ия 7-рэ къат иоф щизышлэхэрэм ацээлэе къесломэ сшоигъу. Ахэр: сабый ejэрэ бзыльфыгъэхэм коронавирусыр къизэолгагъэхэм ялээрэ врачэу Ольга Бережнаяр, медсестрахэу Светлана Гаджиевар, Наталья Шевченкэр, Вероника Кулагинар, Анна Тахмазян, Ирина Буказовар, Галина Авдеевар, Джавгарат Ширововар, медбратхэу Бикаев Мовсур, Ганукаев Джабраил, Дадаев Лом-Али, Оз Кемал, Арсмик Арземиковыр, санитаркхэр.

Сэ сшхьэкіи, я 13-рэ палатэм къыздилыгъэхэм ацээлэе зэпстэумэ «тхъашуугъэпсэу» ясэо, шххашэ афэсэшь! Псауныгъэ пытэ ялэнэу, уз мэхъаджэм къыухъанхэу, яунагъомэ адатхъеу щиэнхэу сафэлъало!

МЭШЛЭКЬО Сафыет.
Къалэу Мыекъуапэ.

Ильэсыр имыкIызэ хэбзэгъэуцугъэм зэхъокIыныгъэхэр фашIын ямурад

«Единэ Россием» изаконопроектэу мэзхэм яхылIэгъэ Кодексым зэхъокIыныгъэхэр фэшыгъэнхэм фэгъэхыгъэм Къэралыгъо Думэм чыюпс къекIупIэхэмкIэ, мыльку, чыгу зэфрыштыкIэхэмкIэ и Комитет хэплъагь.

Комитетым итхаматэу, гъэтэрэзыхынхэр къэзыгъэхэзырыгъээм ашыщэу Николай Николаевым къызэриуагъэмкIэ, мы охтэ благъэм экспертихэр законопроектын тегущылэштих, ильэсикIэр къимыхээз аштэ ашлонигь.

Мэзхэм афэгъэхыгъэ Ко-дексым гъэтэрэзыхынхэр фашIытхэр «Единэ Россием» Къэралыгъо Думэм къазышихильхягъэр шэкIогъум ыгузэгүары. Урысые и Президентэу Владимир Путиним пшъэрлыг зэрафишигъэм тетэу ахэр къягъэхъязырыгъэх.

Николай Николаевым къызэ-

рэхигъэштыгъэмкIэ, цифре шапхэм зытехъэхкIэ ыкIи хэбзэуконыгъэхэр нахь макIэу ашыяхэ зыхыкIэ, мэз отраслэм нахыбэу федэ къытышт, хякъулаххэу бүджетхэм арыхъэрэми къихэхьошт, юфшIэпIэ чыпIакIэхэри ѢыIе хуу-щых.

Алерэу хэплъэнхэм законо-проектыр джыдэдэм фагъэхэзыры. Комитетым итхаматэ зэрилтийтэрэмкIэ, мэз отраслэм зэхъокIыныгъэшхуу фэхъущ-хэмкIэ гъэтэрэзыхынхэр ублапIэ хуу-щых. Партием мэз отраслэм илIыклохэмрэ экспертих-мэрэ зыхэлэжгъэхэ зэдэгущи-

фашIытхэмкIэ предложениехэр къагъэхъазырых.

Мэзхэм афэгъэхыгъэ Ко-дексым зэхъокIыныгъэу фашIытхэм адэлажьэу «Единэ Россием» зыригъэхъагьэр 2019-рэ ильэсир ары. Партием игъо ыльэгъууг космосымкIэ мэзхэм зэральтилъэшт шыкIэр къыхэхыгъэнэу, чыгъхэр хэбзэнчэу изыупкIыхэрэм ябен-ножыгъэнэымкIэ хэбзэухуумэкко куулыкIуухэм яофшIэн агъэльэшнэу, машлом мэзхэм закыншишмыштэнным пае мэзпесхэр нахыбэ шыгъэнэу. Мэз отраслэм илIыклохэмрэ экспертих-мэрэ зыхэлэжгъэхэ зэдэгущи-

иэгъухэр шьольырхэм ашыкIуагъэх. Мы хэбзэгъэуцугъэми, нэмыкI законхуу пхъэм игъэзеклон фэгъэхыгъэхэм зэхъокIыныгъэхэр афэшыгъэнхэм яхылIагь» зыфиорэм къышыдьрагъэштагь.

Рослесхозым къызэртигъэмкIэ, 2019-рэ ильэсирэ 2020-рэ ильэсир иапэрэ кIэлъеныкIорэ чыгъхэр хэбзэнчэу зэрэраупкIырэ нахь къеыхыгь. Ау гъогогу мин 50-рэ хабзэм дэххээз пхъэр агъэхъазырыгъэу хэбзэухуумэкко куулыкIуухэм къыхагъэшыгь. Сомэ миллиард 35-рэ чIэнагьэу ашыгь. Урысие къыщагъэхъазырыгъэ пхъэхэр хэбзэнчэу Китаем, Японием, Финляндием, союзне республиктыгъэхэм зыщэгчтээгъэ куп 200-м ехъумэ ягъогупа пабзыкIыгь.

Адыгэ Республика и Къэралыгъо Совет — Хасэм тыгъэгъазэм илэгээ зэхэсигъом республике парламентын иде-путатхэм федеральнэ законеу «Урысые Федерации и Ко-дексэу мэзхэм яхылIагъэмрэ

Урысые Федерации изаконо-дательнэ актхуу пхъэм игъэзеклон фэгъэхыгъэхэм зэхъокIыныгъэхэр афэшыгъэнхэм яхылIагь» зыфиорэм къышыдьрагъэштагь.

«Мэзхэм афэгъэхыгъэхэ бзэгъэуцугъэ джыри юф дэшэжыгъэн фаеу зэралорэр игъоу сэлъытэ, — къыуагъ зеклонымкIэ, экологиемкIэ ыкIи чыюпсм игъэфедэнкIэ Комитетым итхаматэ, Урысые политикие партиеу «Единэ Россием» ифракции хэтэу Игорь Ческидовым. — Тиреспублика мэзхэм бэу итих, тэркээ а законопроектын мэхъанэшхо ил. Урысые Федерации мэзхэмкIэ и Кодекс зэхъокIыныгъэхэр зыфашигъэхэр, мэз къекIупIэхэм яучет нахь тэрэзэу ашын, пхъэм игъэзеклонкIэ зээзэгынагьэу зэдашыхэрэм гъунэ алъафын, хэбзэнчэу чыгъхэр зэрэраупкIыхэрэмкIэ чIэнагьэр къырагъэшыхын, мэз отраслэм шуагьэу къытырэм зыкырагъэштэйн алъакIышт».

УзэрэзекIоштыр агу къагъэкIыжы

Роспотребнадзорым и ГъэлорышапIэу АР-м ѢыIэм зэригъэунэфрыгъэмкIэ, 2020-рэ ильэсир республикэм Ѣыпсэоу нэбгырэ 1408-мэ пэтхуу-утххур къяолIагь. Мыекуапэ хэушыхафыкIыгъэу пштэмэ, пчыагьэр нэбгырэ 546-рэ мэхъу.

Ульын, ылъэхэр пылтынхэ фае.

9. Унагъом Ѣыщэу зы нэбгырэ епхыгъэмэ нахыши.

10. Сымаджэр зэриль унэр нахыбэрэ дезинфекции пшын фае.

Пенсиехэр

Анахь дэгъухэр къыхагъэшыгъэх

УФ-м ПенсиехэмкIэ ифонд зызэхащагьэр ильэс 30 хуугъэ. МэфэкIым фэгъэхыгъэ зэхахьэу фондым и Къутамэу АР-м ѢыIэм ѢыкIуагъэм аш илофышигъэу тынхэр къизфагъэшьошагъэхэм ахэр къэзыушыхыатырэ тхыльхэмрэ бгэхалхъэхэмрэ Къутамэм ипащэу Къулэ Аскэрбий Ѣаритыжыгъэх.

Фондым илофшIэн иахь мыймакIэу зэрэхильхъэрэм фэш «УФ-м ПенсиехэмкIэ ифонд илофышигъэ шуагь» зыфиорэ тамыгъэмкIэ къыхагъэшыгъэх страхование зышигъэхэм фитиынгъэу ялхэм уасэ афэшыгъэнымкIэ купым ипащэу Дэгумыкъо Фатимэ, Къутамэм иотделэу социальнэ ахьщэ тынхэм афэгъэзагъэм ипащэу ХъэцыкIу Маринэ.

Джащ фэдэу УФ-м ПенсиехэмкIэ ифонд и Щытхуу тхыль къафагъэшьошагь делопроизводствэмкIэ купым ипащэу Мэрэтикъо Эммэрэ пенсиехэм ягъэнэфэн ыкIи якIэлъытыкыжын фэгъэзэгъэ отдельным испециалист шхъяаэу Любовь Миронцовамэрэ. «УФ-м ПенсиехэмкIэ ифонд иотличник» зыфиорэ цэмкIэ къыхагъэшыгъэх Тэхъутэмыкье рай-

онымкIэ ГъэлорышапIэм ипащэу Цуекъо Сайдэрэ Къутамэм иотделэу нэбгырэ пэпч учт шыгъэенным фэгъэзагъэм испециалист шхъяаэу Маргарита Татосянэрэ. УФ-м ПенсиехэмкIэ ифонд и Правление и Тхъаматэ ирээнэгъэ тхыль къыратыгь къэбар ухумэенным фэгъэзэгъэ отдельным испециалист шхъяаэу Кудэйнет Артур, Къутамэм

и Щытхуу тхыль къифагъэшьошагь къэбартыгъээс шыкIакIэхэмкIэ отдельным испециалист шхъяаэу Чэркээ Мэндэрэс.

Тиофтэгъэу тынхэр къызэрратыгъэхэм тигуу къыддэе тафэгушо, гъэхъагъэхэмкIэ яофтшIэн лъагъэкIотэнэу тафэльяло!

УФ-м ПенсиехэмкIэ ифонд и Къутамэу АР-м ѢыIэм ипресс-куулыкъу

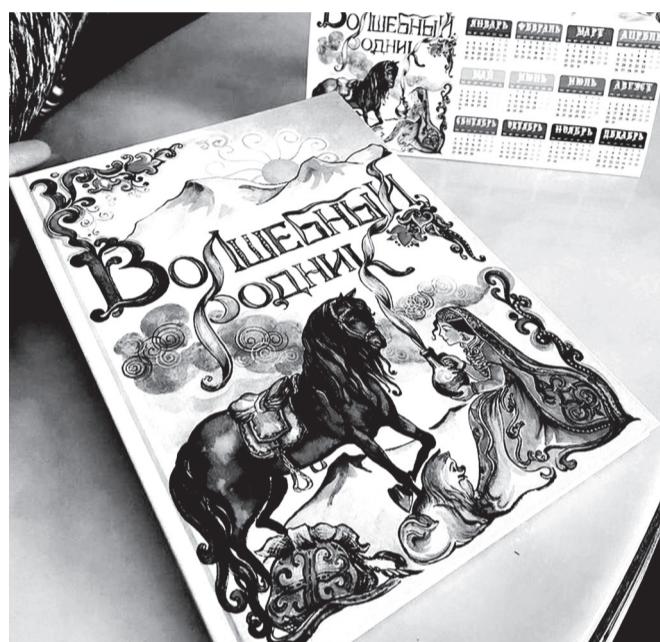
КІлэцIыкIум идуунэеопльыкIэ ыгъэбайшт

Хыалэмэтыгъэр ыкIи шыпкъагъэр, адыгэ тарихыр ыкIи шэн-хабзэхэр, намысыр ыкIи зеклокIэ тэрэзыр зыщипхырыщиgъэхэ тхиль гьашIэгъоным мы мафэхэм Нэчэс Анжеликэ нэIуасэ тыфишыгъ. «Волшебный родник» зыфиусыгъэ кілэцIыкIу тхильым «икъехъукIэ» зыщидгъэгъозагъ, автор ныбжыкIэм гущиIэгъу тыфэхъугъ.

Адыгэим, Къэрэщэ-Шэрджесым язаслуженэ артисткэу Нэчэс Анжеликэ исэннаущигъэ тызщигъуазэр башIагъэ. Аш орэдир зеригъэбзэрбазэштгъэм dakloy, усэ, мэкъамэ тхынър дэгъоу кыдэхъузыгъэ. Джы, аш исэннаущигъэ тхиль тхынъм фигъэзагъ. Кыыхгъэштыгъэн фае сид фэдэ лъэныкъу аш зерифшъушашу кызэрэдэхъурэр.

ТигущиIэгъу нахь игъэкотыгъэу нэIуасэ щуфетшын. Аш Адыгэ къэралыгъо университетым иекономикэ факультет кыуухыгъ, ау зэджэгъэ сэнхэхатым рилэжъэнэу хууць. Джыри цыкIухуу ышыпхъуитүрэ ежырре музыкальнэ едажпIем янэ ыштэгъагъэх. ышыпхъухэр аш щеджагъэхэп, ау ежь ар дэгъоу кыуухыгъ. Нэужым орэдкъэйоным нахь зыепицагъ. Сценэм тетынным щыщынэштыгъэп, зэнэкъокъухэм, юфтхъбэзэ зэфэшхъяфхэм ахэлажьэштыгъэ. А лъэхъаным усэхэм мэкъамэхэр афитхуу ригъэжъагъ, нэужым усэхэри зэхилхъбаным фэктулайхуу. Сэнаущигъэ зыхэлым сид фэдэ лъэныкъо зигъэзагъэми кыдэхъу. ТигущиIэгъуу аш фэдэ цыфхэм ашыц. Зэсэгье жанрэм тхиль тхынър лъешэу теки нахь мышэми, ар зерифшъушашу гъяцэкIагъ.

— Тхиль кыдэзгъэхын ыпэкIэ сегупшигъсэу, ар гухэлъеу зыдэсныгъэу

щытыгъэп. Рассказхэри сишэнгъэп. Сышыхуу ипшашьеу Маликэ пчыхъэрэ сэр-сэрэу зэхэслхъэрэ пышисэ цыкIухэр кыфесицаятштыгъэх. Ахэр тхапам эзгэклунхэуи сегупшигъсэштыгъэп, — кытфелуатэ Нэчэс Анжеликэ. — Ау джыре кілэцIыкIухэм гущиIэгъу сизщафэхъурэм адыгэ тарихыр зэрэмшишэрэ сүшэштыгъ. Тэ тицIыкIу гомыгъэтийнэу тэзэрлэхъуагъэхэр — пстэури зэккулжьеу ыгъэпсигъ. Тхылъям итеплэе шодахэу зыштахъэм иапэрэ нэккулжьеу кызызэзэуихыкIэ, «зыжыкIэгъуу» ыдгынним кыфэушишт.

Пышысэр аужыре шапхъэхэм адиштэу, ау лъэпкь тарихыр кьешIэкIыгъэу

щытынэу исхуухыагъ. Тхылъям герой шхъялэу хэтхэм яджэрэ цыфым шульэгъуныгъэ афишынным сибуу кызыздеIеу сидэлэжьагъ. Автор ныбжыкIэм итхиль гьашIэгъонэу ыкIи дахэу зеришыщтым ишьпIекъеу юф дишIагъ. Аш шхъяу илэм кыншыгъэжьагъэу, сюжетуу щыпхырышыгъэр, нэккулбъохэр зэрэшыгъэхэр, сурэтэу кыншыгъэхэр — пстэури зэккулжьеу ыгъэпсигъ. Тхылъям итеплэе шодахэу зыштахъэм иапэрэ нэккулжьеу кызызэзэуихыкIэ, «зыжыкIэгъуу» ыдгынним кыфэушишт.

— Сабийхэм тхиль тхылъям кыншыгъэжьагъо. Нарт геройхэр зытетым тетхуу кызэгъэлэгъуагъэх, ау ахэм кыншыгъэжьагъэ къэбархэр

сишыпкъэу юф дэсшIагъ. Джыре уахътэ гаджетхэм, мультик зэфэшхъяфхэм кілэцIыкIухэр квадэхъух. Ахэр агъэтIыльни тхильыр кыаштэнным фэши зэрэшыгъэм зыIэпицэнхэ фое, — кытфелуатэ авторым.

«Волшебный родник» зыфиорэ тхильыр нэккулжьеу 46-рэ мэхъу. Ар шхъи 7-у зэтеутыгъ. Пшъэшье цыкIоу Мианэ, аш иныбджэгъухэр хээ цыкIоу Пушокрэ шэу Петэрээрэ къяхъулIэрэ хууць-шагъэхэм тхильыр кытегушиIэ. Ахэр амышIахэу нартхэм ядунае ифагъэх, аш щальэгъурэри бэ.

— Тхильыр тицIынэгъэ тэхигъ соми хууць-хууцтэп, — игушиIэ льгэгъекIуатэ Нэчэс Анжеликэ. — СицикIу гомыгъэтийнэу тэзэрлэхъуагъэхэр — пстэури зэккулжьеу ыгъэпсигъ. Тхылъям итеплэе шодахэу зыштахъэм иапэрэ нэккулжьеу кызызэзэуихыкIэ, «зыжыкIэгъуу» ыдгынним кыфэушишт.

— Тхильыр тицIынэгъэ тэхигъ соми хууць-хууцтэп, — игушиIэ льгэгъекIуатэ Нэчэс Анжеликэ. — СицикIу гомыгъэтийнэу тэзэрлэхъуагъэхэр — пстэури зэккулжьеу ыгъэпсигъ. Тхылъям итеплэе шодахэу зыштахъэм иапэрэ нэккулжьеу кызызэзэуихыкIэ, «зыжыкIэгъуу» ыдгынним кыфэушишт.

— Тхильыр тицIынэгъэ тэхигъ соми хууць-хууцтэп, — игушиIэ льгэгъекIуатэ Нэчэс Анжеликэ. — СицикIу гомыгъэтийнэу тэзэрлэхъуагъэхэр — пстэури зэккулжьеу ыгъэпсигъ. Тхылъям итеплэе шодахэу зыштахъэм иапэрэ нэккулжьеу кызызэзэуихыкIэ, «зыжыкIэгъуу» ыдгынним кыфэушишт.

— Тхильыр тицIынэгъэ тэхигъ соми хууць-хууцтэп, — игушиIэ льгэгъекIуатэ Нэчэс Анжеликэ. — СицикIу гомыгъэтийнэу тэзэрлэхъуагъэхэр — пстэури зэккулжьеу ыгъэпсигъ. Тхылъям итеплэе шодахэу зыштахъэм иапэрэ нэккулжьеу кызызэзэуихыкIэ, «зыжыкIэгъуу» ыдгынним кыфэушишт.

— Тхильыр тицIынэгъэ тэхигъ соми хууць-хууцтэп, — игушиIэ льгэгъекIуатэ Нэчэс Анжеликэ. — СицикIу гомыгъэтийнэу тэзэрлэхъуагъэхэр — пстэури зэккулжьеу ыгъэпсигъ. Тхылъям итеплэе шодахэу зыштахъэм иапэрэ нэккулжьеу кызызэзэуихыкIэ, «зыжыкIэгъуу» ыдгынним кыфэушишт.

— Тхильыр тицIынэгъэ тэхигъ соми хууць-хууцтэп, — игушиIэ льгэгъекIуатэ Нэчэс Анжеликэ. — СицикIу гомыгъэтийнэу тэзэрлэхъуагъэхэр — пстэури зэккулжьеу ыгъэпсигъ. Тхылъям итеплэе шодахэу зыштахъэм иапэрэ нэккулжьеу кызызэзэуихыкIэ, «зыжыкIэгъуу» ыдгынним кыфэушишт.

— Тхильыр тицIынэгъэ тэхигъ соми хууць-хууцтэп, — игушиIэ льгэгъекIуатэ Нэчэс Анжеликэ. — СицикIу гомыгъэтийнэу тэзэрлэхъуагъэхэр — пстэури зэккулжьеу ыгъэпсигъ. Тхылъям итеплэе шодахэу зыштахъэм иапэрэ нэккулжьеу кызызэзэуихыкIэ, «зыжыкIэгъуу» ыдгынним кыфэушишт.

— Тхильыр тицIынэгъэ тэхигъ соми хууць-хууцтэп, — игушиIэ льгэгъекIуатэ Нэчэс Анжеликэ. — СицикIу гомыгъэтийнэу тэзэрлэхъуагъэхэр — пстэури зэккулжьеу ыгъэпсигъ. Тхылъям итеплэе шодахэу зыштахъэм иапэрэ нэккулжьеу кызызэзэуихыкIэ, «зыжыкIэгъуу» ыдгынним кыфэушишт.

— Тхильыр тицIынэгъэ тэхигъ соми хууць-хууцтэп, — игушиIэ льгэгъекIуатэ Нэчэс Анжеликэ. — СицикIу гомыгъэтийнэу тэзэрлэхъуагъэхэр — пстэури зэккулжьеу ыгъэпсигъ. Тхылъям итеплэе шодахэу зыштахъэм иапэрэ нэккулжьеу кызызэзэуихыкIэ, «зыжыкIэгъуу» ыдгынним кыфэушишт.

— Тхильыр тицIынэгъэ тэхигъ соми хууць-хууцтэп, — игушиIэ льгэгъекIуатэ Нэчэс Анжеликэ. — СицикIу гомыгъэтийнэу тэзэрлэхъуагъэхэр — пстэури зэккулжьеу ыгъэпсигъ. Тхылъям итеплэе шодахэу зыштахъэм иапэрэ нэккулжьеу кызызэзэуихыкIэ, «зыжыкIэгъуу» ыдгынним кыфэушишт.

— Тхильыр тицIынэгъэ тэхигъ соми хууць-хууцтэп, — игушиIэ льгэгъекIуатэ Нэчэс Анжеликэ. — СицикIу гомыгъэтийнэу тэзэрлэхъуагъэхэр — пстэури зэккулжьеу ыгъэпсигъ. Тхылъям итеплэе шодахэу зыштахъэм иапэрэ нэккулжьеу кызызэзэуихыкIэ, «зыжыкIэгъуу» ыдгынним кыфэушишт.

— Тхильыр тицIынэгъэ тэхигъ соми хууць-хууцтэп, — игушиIэ льгэгъекIуатэ Нэчэс Анжеликэ. — СицикIу гомыгъэтийнэу тэзэрлэхъуагъэхэр — пстэури зэккулжьеу ыгъэпсигъ. Тхылъям итеплэе шодахэу зыштахъэм иапэрэ нэккулжьеу кызызэзэуихыкIэ, «зыжыкIэгъуу» ыдгынним кыфэушишт.

— Тхильыр тицIынэгъэ тэхигъ соми хууць-хууцтэп, — игушиIэ льгэгъекIуатэ Нэчэс Анжеликэ. — СицикIу гомыгъэтийнэу тэзэрлэхъуагъэхэр — пстэури зэккулжьеу ыгъэпсигъ. Тхылъям итеплэе шодахэу зыштахъэм иапэрэ нэккулжьеу кызызэзэуихыкIэ, «зыжыкIэгъуу» ыдгынним кыфэушишт.

— Тхильыр тицIынэгъэ тэхигъ соми хууць-хууцтэп, — игушиIэ льгэгъекIуатэ Нэчэс Анжеликэ. — СицикIу гомыгъэтийнэу тэзэрлэхъуагъэхэр — пстэури зэккулжьеу ыгъэпсигъ. Тхылъям итеплэе шодахэу зыштахъэм иапэрэ нэккулжьеу кызызэзэуихыкIэ, «зыжыкIэгъуу» ыдгынним кыфэушишт.

— Тхильыр тицIынэгъэ тэхигъ соми хууць-хууцтэп, — игушиIэ льгэгъекIуатэ Нэчэс Анжеликэ. — СицикIу гомыгъэтийнэу тэзэрлэхъуагъэхэр — пстэури зэккулжьеу ыгъэпсигъ. Тхылъям итеплэе шодахэу зыштахъэм иапэрэ нэккулжьеу кызызэзэуихыкIэ, «зыжыкIэгъуу» ыдгынним кыфэушишт.

— Тхильыр тицIынэгъэ тэхигъ соми хууць-хууцтэп, — игушиIэ льгэгъекIуатэ Нэчэс Анжеликэ. — СицикIу гомыгъэтийнэу тэзэрлэхъуагъэхэр — пстэури зэккулжьеу ыгъэпсигъ. Тхылъям итеплэе шодахэу зыштахъэм иапэрэ нэккулжьеу кызызэзэуихыкIэ, «зыжыкIэгъуу» ыдгынним кыфэушишт.

— Тхильыр тицIынэгъэ тэхигъ соми хууць-хууцтэп, — игушиIэ льгэгъекIуатэ Нэчэс Анжеликэ. — СицикIу гомыгъэтийнэу тэзэрлэхъуагъэхэр — пстэури зэккулжьеу ыгъэпсигъ. Тхылъям итеплэе шодахэу зыштахъэм иапэрэ нэккулжьеу кызызэзэуихыкIэ, «зыжыкIэгъуу» ыдгынним кыфэушишт.

— Тхильыр тицIынэгъэ тэхигъ соми хууць-хууцтэп, — игушиIэ льгэгъекIуатэ Нэчэс Анжеликэ. — СицикIу гомыгъэтийнэу тэзэрлэхъуагъэхэр — пстэури зэккулжьеу ыгъэпсигъ. Тхылъям итеплэе шодахэу зыштахъэм иапэрэ нэккулжьеу кызызэзэуихыкIэ, «зыжыкIэгъуу» ыдгынним кыфэушишт.

— Тхильыр тицIынэгъэ тэхигъ соми хууць-хууцтэп, — игушиIэ льгэгъекIуатэ Нэчэс Анжеликэ. — СицикIу гомыгъэтийнэу тэзэрлэхъуагъэхэр — пстэури зэккулжьеу ыгъэпсигъ. Тхылъям итеплэе шодахэу зыштахъэм иапэрэ нэккулжьеу кызызэзэуихыкIэ, «зыжыкIэгъуу» ыдгынним кыфэушишт.

— Тхильыр тицIынэгъэ тэхигъ соми хууць-хууцтэп, — игушиIэ льгэгъекIуатэ Нэчэс Анжеликэ. — СицикIу гомыгъэтийнэу тэзэрлэхъуагъэхэр — пстэури зэккулжьеу ыгъэпсигъ. Тхылъям итеплэе шодахэу зыштахъэм иапэрэ нэккулжьеу кызызэзэуихыкIэ, «зыжыкIэгъуу» ыдгынним кыфэушишт.

— Тхильыр тицIынэгъэ тэхигъ соми хууць-хууцтэп, — игушиIэ льгэгъекIуатэ Нэчэс Анжеликэ. — СицикIу гомыгъэтийнэу тэзэрлэхъуагъэхэр — пстэури зэккулжьеу ыгъэпсигъ. Тхылъям итеплэе шодахэу зыштахъэм иапэрэ нэккулжьеу кызызэзэуихыкIэ, «зыжыкIэгъуу» ыдгынним кыфэушишт.

— Тхильыр тицIынэгъэ тэхигъ соми хууць-хууцтэп, — игушиIэ льгэгъекIуатэ Нэчэс Анжеликэ. — СицикIу гомыгъэтийнэу тэзэрлэхъуагъэхэр — пстэури зэккулжьеу ыгъэпсигъ. Тхылъям итеплэе шодахэу зыштахъэм иапэрэ нэккулжьеу кызызэзэуихыкIэ, «зыжыкIэгъуу» ыдгынним кыфэушишт.

ЩэрэI елкэр дунаир ыгъэдахэу

Ильэс 30 — 40 фэдизклэ
узэкІэІэбэжьсмэ сабий
ІыгынІэу, еджсанІэу,
культурэм иунэу е Йофт-
шапІэу къуаджэхэм, къу-
тырхэм адэтхэм Ильэсы-
кІэр ащагъэмэфэкІыным
нае елкэхэр мэзым къыра-
щыщтыгъэх. Ахэм етПа-
ни унагъохэм агъэуцухэрээр
ахэхъожьсыхэти, гектар
мин пчагъэ раупкІынэу
хъущтыгъ. Арэу щитми,
а лъэхъаным сабийхэр зэ-
рагъэгүшІоштхэм нахь
ыгъэгумэкІышигъэх.

Мэзпэсүм шоферым наряд тхъапэхэл зыретыжыхэм ыуж, тэри елкэ цыыкlu зырыз горэ кытыуупкынэу йизын кыбытхи тихэхьагь. Нэрэ-лэрэ азыфагу елкааш къэклогъе машинэу зэуж кынууцаагъэхэм аацылгэ умыльтэгъульжэу кыхъэ къэхбугь. Мэзпэсхэм агъэхъазырыгъэ елкэу базэм дэлтигъэхэр псынкэу аухи, джыри къялгэхъазырынэу мэзир изыупкырэ бригалахэр хагъахъагъэх.

Гадэхэр хагъяа хагъяа. Бэрэ пэмыльэу бензин пхъэххэм лъэпсэнчээ ашырэ елкэхэм ягырз макъэ мэзым къыхэтэджагь. Ахэм адаклоу машом патэкъожье къутэмэ пыупкла-фэхэм яшуи макъэрэ чыыгышхоу ра-хыкъыхэрэм нахь ныбжык'еу ацы-цыыхэрэм япцымэмэ макъэрэ къидэо-ягъэх. Мэзым а гъыбзэм зэхапшлэу зыригъяа таалыгъ...

Кыымэфэ мэзым итепльэ дахи, ильээго бгъузи гум зафещэй. Итынч дэяуакли, ижьы къэшакли сабый пшысэхэр къагъеу-щыжбы. Акъылыр бгъепльэхьоу аш уа-щышэмсэ ти Мэзыгуаши ашыпльэгьущт, Нэгъучыыцэ ньюоми ыцэхэр ытъэу чытырыжь къогъум зэ къопльэгъоцт. Пчэдыхж нэ-фыльтым адигэ лыжъхэм лэучэці сакъхэм мэкъур аратэу гъэхъунэ бгъузэми уа-щылуклешт. Чыылэм ыхъэгъэ сэхьы үуда-

нэкээ кури, къутами, пытэу зэрипхыхэу
Лыжы Щыргъукым урихыилэшт. Ос-
джедыгур зэрищэкыни, къушхъэтхы-
дымын зыригъэкүни, Мэзытхъэ татэм
кыяхъэ зыригъашызэ, пэсэрэ тхыдэхэр
къылфийоташт.

Адыгэ лъэпкъым иохътэ хыылъэхэм гулъяным хэтэу тэпы заулэу пфаухъума-гъэр уянэжъ яжъэм Къыпихъижъышт, уигъэфбэнэу машшо пфишишт. Гушлом зэрихъэу, плане къэхъолопсэу къушъхъэлсэу хъушлэрэм инэпкъы тетэу Псыгуашэ-япхуу ӏэ Къыпифишишт. Шүлтэгэу машшом зэкильгъэблагъэу анахъ тхы дысым тетэу зиплыхъэу о Сэтэнай мыш щыпльэ-гъушт... Ошлэдэмышшэу мазэр губжыгъэу пщэ ӏужъу куухэр ӏуигъэзыхынхэшь, чещь тыгъуаклохэр плэ къырильхъащт. Нэйзэу-плэпилэгъукэ къушъхъэтх Къогъум къыкъо-льэтэни ос хьот фыртынэм узэридэшт, бэри пэмыйлэу лъэшэу уцуаగъэу moy къушъхъэльпэм алрэгъу фыржъэу зыриуб-гъошт. Гукъабзэ зиlэу гукъэгъу зыхэлъим ыпкъи, ынапи игууэ шъэффэри къабзэ зэрэхъухэу, джэнъыкъо машшор амыгъэклусэу плэгъушт тянэжъхэр кушъэм къэ-рысххеу. Кавказ шъольырыр техэкю купхэмкэ зэрэхъолопсагъор, шыкур зи-мылэхэмкэ зэрэнцлагъор жьогоо зэши-

блымэ кыыпфаотэшт. Адыгэ лъэпкым ичыигу пае лъэу ыгъэчъаъзэм Кавказ къушхъэтххэр ыуплъижыгъ.

Күшхъяэтххээр үүгүлтүүжэйг б...
Ллэшгүхээр чыагъэх. Акылыр ем текло
Гэбэжкуу ошхыкэм адыгэ чыигур джэ
ағьешшоокы, алрэгту шхъуант!Экэ ар
афэпэжкы. Къэтылэжжыгъя!? Хъауми
Тхъэшхом шу тильэгүүгъя? Къушхъяэтх
тешьуи, бгы дыс папци, мэзи, къушхъяэпси,
джэнэт къуалзу Тхъэм къышын-
гъэр, адыгэ льэпкыымкэ къитипэсгыг
ыгу къытэгүүгъя!? Мурад горэ къытфы-
рила? Сыд гүгъапла аш къытихыгъэр!?

Гупшиңе орхэм сыйкыамтапуулшы джэуаг сыйтыыхъуз мээым чыжыр тыхъажыг. Укыате къэси зым зыр нахъ дахэй, гуххэй иштигъэхэй, ос сэе фыжыры къяубгъохыг тэй узы елкэ кыбым адэр кыкыбокы Лъэкуруэ тапэ кыифагъэр кытыулукынэутылыныэбагь. Елкэм зипхуати, зытэекиути сэе фыжырыбзэр зытыридзыгь.

— Къарыукъе, сәшәе, шъо, цыифхэр шъульпъэш, лъепсәнчъе шъушырәр гүнэнчъ, шъушошь жуғъяхъу сә къышъосшіштыр. Ибэу, псэнчъе къеракъе, къысцы-гушукъхэу бэрэ шъупашхъе сышъуфити-щтэп. Сыд шъуильшыгъэмى спсэ шъо шъуфитэ! Шъукъыскъенәцыэ спсэ хәс-схыжышт! — елкә лъекурэм пытахъ

хэлтээ, пагэу кытфидзи, осыр зыщыжкуре нэп!э лужуитлур ридзихыжыгь.

Сабый купэу тыкызызыфэкүағъэхэм ягушлокъэмт мыш тыкыищағ. Лъэпсэнчъэ тышынэу тызыкірьтым һаягъэу ышыгъэм тыгу қыулағ. Тышкылар тымышләу, гъогоу хэтхыщтыр къетымыгъотеу берэ нэбгыриттум тызэдэуағ... Джэнныкъо машлом итэпшэсхэм тэ қытайтуағъэр лъягъо тфэххүүг...

Лява бо тээрхуву ...
Бензин тээрхэмий, обзэгүй лыгыгэхэ-
ми бэшгэлэхэй амакъэ тынчыжыгыгэль
льшэү тьюцуагэй тимашинэ тыкы-
зеклүжым. Льапсэр зэрэптыг шекло
шьэжьыемкээ кыбыгэтийкыгыгэ елкэр
машинэм кысльхы тыхээжкожыг.

Машиний хэвлэлийн түркмэнээрэй:

Шагум зыдэдгээтыс хягээр ильс 40-м
ехүүжигтэй, тилхөрөлтэй хамаарал
тес күләмчүүхэмийн ягуулзуу агъэкіераклэ.
Ар сэлэгтүү къэс ильэсвүүкээ ипээжоклэу
елкэу тикъэралыгто щыраупкырэр зэрэ-
бэр сшхьэ къехъэ.

Джы шыкүр! Аужырэ ильэсчэм тиреспубликэ икъэлэ гупчэ ىашыгъяа елкэ дахэкіл айекіләракіл. Цыкыли, ини, республикэм ихъяләхэмии ар лъэшшүү яльян!. Нэмыйк къаләхэмии Мыекъуапэ щысэ тырахынэу тэгүгъэ.

Къэзэнэ Юсыф.

ЦЫНЭГЬОНЧЬЭНЫР ЗЭКІЭМЭ анахь шъхьал

УФ-м и Лъэпкъ гвардие и Федеральнэ къулыкъу и Гъэлорышаплэу АР-м щылэм 2020-рэ ильэсэм тоф зэришлагъэм изэфэхысыжыхэм афэгъэхыгъэ зэлуклэгъо зэхищэгъагъэм хэлэжьагъэх Гъэлорышаплэм ипащэу И. Гричановыр, ащ игуадзэу А. Сорокиныр, отделым ипащэу А. Власовыр, журналистхэр.

И. Гричановым пэублэм кызызэри-
лыагъэмкэ, 2020-рэ ильэсүм Лъэпк
гвардием икъулыкъушэхэм анахъэу
анаэ зытырагъэтигъэр къэралыгъо
ыкъи общественэ щинэгъончэныр,
цыифхэм яфитынгъэ ыкъи яшхъафи-
тынгъэ къэухъумэгъэнхэр ары. АР-м
хэгъэгу клоцI Ioффхэмкэ и Министер-
ствэрэ Гъэорышилпээрэ зэгъусэхэу
общественнэ-политическэ ыкъи мэ-
хъянэшхо зилэ Ioфтхъабзэхэр зэхашэх.

Мы ильясым Росгвардием подразделениехэу ОМОН-м үкис СОБР-м якуульыкүшлэхэм хэушьхъафыкыгээ юфтхъабзэу рагъеклокыгээхэм къакэльлыклоу бзэджэшлагъэ зэрахъагъэу зэгуцфэхэрэ нэбгырэ 58-рэ къаубытыгъэх, административнэ хэбзэукьюныгъэ 1095-рэ къыхагъэшыгъ. Іашер тьогогуу 228-рэ, щэ зэфэшхъафи 6-рэ, наркотик зыхэль пкыыгьо грамм 30-рэ къапкыурахыгъэх.

А. Власовым пәубләм къызәриуа-

сыкъэу фашыгъэмкіе, Адыгеим щыз
Гъэрорышаплем ящэнэрэ чыгыпіер къы-
фагъашьошагъ.

Республикам ишылек-псэукэ нахьы шлоу гъэпсыгъэнымкэ Лъэпкъ гвардием мэхъянэшхо зэрилэм щэч хэльэп. Арышь къулыкъум шугаагъэ къытэу илофшэн

зэхиштэным, цыфхэм Іепылэгьу афэхьүн, ахэр кьыуухумэнхэм тапэкли анал зэрэтырагъетыщтыр Гъэйорышланлэм ипащэ кьыылагь.

КИАРЭ Фатим.

Сурэтыр Іәшъынә Аслъан тырихыгъ.

Я XXX-рэ фестиваль-зэнэкъокъур

ЯорэдкIЭ, якъашъокIЭ зэлъэсих

Къэзэкъ культурэм ия XXX-рэ фестиваль Адыгэ Республиком щыкIуагъ, зэхэшакъохэм зэфэхьысыжъхэр ашыгъэх.

Урысыем ишьолъыр 25-мэ ялъыкъохэр къэзэкъ культурэм ифестиваль хэлэжьагъэх. Лъэтухъильхэр 121-мэ къатхыгъ.

Тхъэмэфищим къыкъоц осаш купым хэтхэм зэгъэпшэнхэр ашыгъэх. Дэгъухэм анах дэгъужхэм ацэхэр къырауагъэх.

Зэпэудыгъэхэу, онлайн шыкъилем тетэу фестивалыр къуагъэх. Апэрэ едзыгъыр чыпIэр посупIэхэм ашызэхашагъ. Текъонигъэр къыдээхыгъэхэр къеух зэнэкъохум хэлэжьагъэх.

Фестивалым тарихъ гэшэгтъон илэх хүргэхэй. Германием икъалэу Аугсбургэ культурэмкэ икуп фестивалым хэлажэх шоигъуо къыкъелъэгүйг.

Кыблэ шьолъырым, Темир Кавказым, Воронеж, Ярославль, Санкт-Петербург, нэмыххэм фестивалым Ѣытхууцэхэр къындахыгъэх.

Фестивалым иосаш купитхамэтэ гэшшуагъэу, Урысыем, Адыгэим янароднэ артистэу, композиторуу Виктор Захарченкэм къызэриагъэу, творческэ купхэм ахэтхэм ясенаущыгъэ дэгъую къагъэлъэгъуагъ. Аш даклоу лъэпкъым итарихъ, ишыкъе-псэукъ хэхъонигъэу фэхъухэрэр искусствэм ыбзэкъ къагъэлъэгъуагъ.

Культурэм илофышхэм Урысыем икъэзэкъхэм яшн-хабзэхэр, язэфыщтыкъе-псэукъ хэхъонигъэу фэхъухэрэр искусствэм ыбзэкъ къагъэлъэгъуагъ.

Мыекъуапэ ялъыкъохэр къэгъуагъэх. Якультурэ къызэфалуатээ, нахьышоу зэршлагъэх, яшэнэгъэхэ зэхъожыгъэх.

Зэфэхьысыжъхэр

Зыныбжэх икуугъэхэм орэд къауагъ. Ахэр ансамблэхэм ахэтгъэх, нэбгырэ түрүртэх хуухуи къыхэгъигъ.

Мыекъуапэ ильэпкъ орэдийо ансамблэу «Долинэм», пашэр Н. Ефремова, апэрэ чыпIэр къыдихыгъ. Мыекъопэ «Звонницэм» хэтхэу Нина Ефремовамрэ Дина Новиковамрэ апэрэ чыпIэр къахыгъ.

Зыныбжэх икуугъэхэм орэдийохэу язакью ялэпэсэнэгъэ къэзигъэлъэгъуагъэхэм къалеу Калугэ Ѣыщэу Полина Замковам апэрэ чыпIэр фагъэшьошагъ.

Курскэ иорэдийохэу Юрия Чернякэр Александр Тарасовыимрэ ятлонэрэ ыкъи ящэнэрэ чыпIэхэр къыдахыгъэх.

КіләцЫкIу хорхэр

Мыекъуапэ икъэлэцыкъу фольклор ансамблэу «Зернышкэм» теклонигъэр къыдихыгъ.

Зыныбжэх икуугъэхэм орэдийохэу язакью ялэпэсэнэгъэ къэзигъэлъэгъуагъэхэм къалеу Калугэ Ѣыщэу О. Косауров, апэрэ чыпIэр къыдихыгъ. Краснодар краим иансамблэ хагъэунэфыкъирэ чыпIэр ыхыгъ.

Къэзэкъ шэн-хабзэхэр

Ярославль хэкум иансамблэу «Плетенькэм», пашэр Къералыгъо премиене «Урысыемыгу» зыфиорэр къызыфагъэшьошагъуу О. Косауров, апэрэ чыпIэр къыдихыгъ. Краснодар краим иансамблэ хагъэунэфыкъирэ чыпIэр ыхыгъ.

Пщинаохэр

Краснодар Ѣыпсэурэ Иван Влачугэ зэкъими къаахыгъ, апэрэ чыпIэр фагъэшьошагъ. Мыекъуапэ Ѣыщ пщинаоу Юрий Кобэ ятлонэрэ чыпIэр къыдихыгъ.

Зэнэкъокъур

Воронеж хэкум искульпторэу Ирина Шульгинам теклонигъэр къыдихыгъ. Ятлонэрэ

чилихэр нэбгырищмэ афагъэшьошагъэх.

Бгъэфедэн плъэкъыщт иксустэхэмкэ зэнэкъохуу зэхажагъэм Авшерон районым икъутырэу Николаенкэм Ѣыщэу Юлия Васильевам апэрэ чыпIэр къызыдихыгъ. Ятлонэрэ, ящэнэрэ чыпIэхэрэ Краснодар краим Ѣыщхэм ахыгъэх.

КъэшъокIо купхэм язэнэкъокъу

Къалэу Ярославль иансамблэу «Плетенькэм» апэрэ чыпIэр къыдихыгъ. Краснодар краим иансамблэ «Мужествэм» ятлонэрэ чыпIэр къыдихыгъ.

Хагъэунэфыкъирэ чыпIэхэр къыдээхыгъэхэр къэзэкъ культурэм ия XXX-рэ фестивалэу

2021-рэ ильэсэм, жъоныгъуакъэм и 28 — 30-м Адыгэ Республиком Ѣыкъоцтым хэлэжъэнхэу къырагъэблэгъагъэх.

Фестивалыр игъэкъотыгъэу Адыгэ Республиком Ѣыкъоцтым хэлэжъэнхэу къытиуагъ Мыекъуапэ икъэзэкъхэм япащэу Александр Даниловым. Творческэ купхэм ялэпэсэнэгъэ къагъэлъэгъошт. Адыгэим изыгъэпсэфыпIэхэр, икъушхъэ дахэхэр, лъыхууцьыкъи лэжэкъэ Ѣытхуум япхыгъэ чыпIэхэр, лъэпкъэрэ зэгурьохэу республикэм зэрэшыгъэсүхэрэр ядгэлъэгъэштэх. Культурэм тызэрэзэфищэрэтиорэхэм, усэхэм къащытштых, тикъашъохэм къащыдгъэлъэгъоштых.

ЕМТЫЛЬ Нурбый.
Сурэтим итхэр: фестивалым хэлэжъагъэхэр.

Дзюдо

Кобл Якъубэ фэгъэхьыгъ

Мыекъопэ бэнэпэлэ еджаплэ самбэмкіи, дзюдомкіи льапсэ фэзышыгъэ Кобл Якъубэ фэгъэхьыгъэ шэжэ зэнэкъокум ильэс 18-м нэс зыныбжь калэхэр хэлэжьагъэх.

Адыгэ Республика м дзюдомкэ испорт еджаплэу Кобл Якъубэ ыцэ зыхырэм ишацш, Адыгэим изаслужене тренерэу Бастэ Сэлымэ зэнэкъокум икъизэхъын ехъилэгэ зэхахъэм кыншыгушыгъагь. Аш зэрэхигъэунэ фыкыгъэу, ССРР-м изаслужене тренерэу, я ХХ-рэ лэшлэгъум Урысыем дзюдомкэ итренер анахь дэгъоу, калэзегъеджэ шэнэгъэхэмкэ докторэу Кобл Якъубэ зэхищэгэ спорт еджаплэр дунаим щашэ.

Спортсмен цэрийохэр, цыиф гэсэгэхэр еджаплэ м кычилтупшигъэх. Щынэгъэм игъогу тыришагъэхэр юфшаплэхэм, спорт еджаплэхэм пащэ афэхь

гъэх, тренер-кэлэгъаджэ хуягъэх. Кытфишигъээр тщигъупшэрэп.

Кобл Якъубэ Тюпсэ районым икъуджэу Шюонкъо 1939-рэ ильэсийн, тэгээгъазэм и 27-м кыншыгъуягь. Унээгэ лужум щаплуугь. Олимпиадэ джэгунхэм, дунаим, Европэм дышьэр кыншыгъыгъэхэр ыгъесагъэх. Якъубэ фэгъэхьыгъэ зэнэкъокухэр ильэс кээс Мыекъуапэ щизэхашэх.

Республикам испорт еджаплэ дзюдомкэ шэжэ зэлуклэгъоу щыкыуагъэм командэхэм ялэпэлэсэнгъэ кыншагъэлэгъуягь. Шынэхъо Султан, Тимур Коценковыр, Мэрэтыкъо Айдэмыр, Ордэн Батыр, Григорий Саакян

теклоныгъэр кыншыгъэ командэм хэтгэгъэх.

«Чыгушхъэм» ятлонэрэ чыплэр ыхыгъ. Хяджэкъо Айтэч, Хээпэе Рэдэд, Эдуард Миронниковым, Ильяс Темоевым, Ваган Григорян тыхыныр афагъэшшошагь.

«Ошутенэм» ящэнэрэ чыплэр кындишигъ. Шыбзыхъо Алый, Еутых Тамерлан, Жаккэмымкъо Темиркъан, Руслан Мозговоир, Пышгъонэ Айтэч командэм фэбэнагъэх. Хагъеунэфыкырэ чыплэхэр

кыншыгъэхэм Бастэ Сэлымэ афэгушуягь. Кубокхэр, щитхуу тхылхэр, нэпээгэл шүхъафтынхэр бэнаклохэм аратыжыгъэх, Адыгэ Республика м ыцэ спортышном нахь лягэу щалэтийнэ афалуягь.

Ушу. Хэгъэгум и Кубок

Яблэнэрэу кынхыгъ

Урысыем ушумкэ и Кубок кыншыгъэнэмкэ калэу Владимир зэнэкъокухэр щыкыуагъэх.

Адыгэ Республика м испорт еджаплэу N 2-м зыншыгъасэхэрэ зэлуклэгъухэм ахэлэжьагъэх.

Спортсмени 5 Владимир дээжкогъяэ, зэкэми медальхэр кяхыгъэх, — кынтиуагь спорт еджаплэу N 2-м ишацш, Урысыем, Адыгэим язаслужене тренерэу Хээри Юнис.

Адыгэ къералыгъо университетийн физкультурамрэ дзюдомрэлэ и Институт ия 5-рэ курс щеджэрэ Кристина Морозовар Урысыем и Кубок фэбэнагь. Адыгэим щаплуугь пшашьэр кг 70-м нэс къээшигъэхэрэм янекъокуягь, илэпэлэсэнэгъэлэхэшкъягуягь. К. Морозовам яблэнэрэу Кубокыр кындишигъ. Анахьэу дгэшшагъорэ зэкильыктоу дышьэр

яблэнэрэу кындишигъагъэр ары. Кристина Морозовар зыгъасэу, Адыгэ Республика м изаслужене тренерэу Нэмитэкъо Аскэр кыншэриуагъэу, пшашьэм икъуял дэгъоу ыгъэфедагь, кынэкъокуягъэхэм гугъэ аримыгъэшшошагь.

Адыгэ къералыгъо университетийн МГГТК щеджэрэ Вилена Парамоновам, кг 60, тыхыныр кынхыгъ. Спортсменкэ цэрийоу калэу Владимир зыншыгъэсээр Ирина Никешинар кээх зэлуклэгъум В. Парамоновам кыншыгъиагь.

Зынбжь икъуягъэхэм язэнекъокуягь Гаджимурад Муртазалиевыр, кг 70-рэ, аперэу ахэлэжьагь. Тренерхэр аш кынтиуагь. Джэрээр кынтиуагь.

Ныбжыкъягъэхэм язэуягъухэм

Виктория Чугреевамрэ, кг 60, Муслим Атлыевымрэ, кг 65-рэ, тыхыныр кындишигъэх.

Нэбгырэ 300-м нахьыбэ Владимир щынэкъокуягь. Тибэнаклохэр республикам физкультурэмкэ ыкчи спортымкэ и Комитет, спорт еджаплэу N 2-м ишацшэхэм афэразэх.

К. Морозовам имедалиту

Хэгъэгум изэнэкъокуяо Рязань щыкыуагъэм хуульфыгъэхэри бзыльфыгъэхэри хэлэжьагъэх. Икээх утынхэр ехигъэнхэм нахь фэлэпэлэсэр кынхэгъэшгээним спортсменхэр фэбэнагъэх.

Адыгэ Республика м испорт еджаплэу N 2-м зыншыгъэсээрэ

Кристина Морозовам, кг 70-рэ, ящэнэрэ чыплэр кындишигъ.

Зэхэпхээгээ онтэгъуягь эзэхэм якуп К. Морозовар щыкыуагь дунаим дышьэр кыншыгъыгъэ Анна Гладких. Ставрополь щыщ Кристина, кг 75-рэ, аш текли, дышьэм фэгъэхьыгъэ зэлуклэгъум хэлэжьагь.

Дунаим дышьэр кыншыгъыгъэ Вероника Футина Урысыем спортымкэ изаслужене мастер, кг 20 фэдэжкэ К. Морозовам нахь онтэгъуягь. В. Футина тээхэдээ К. Морозовам ыпэ ишьыгъ, зэлуклэгъур ыхыгъ. Кристина ятлонэрэ хуягъэ.

«Теклоныгъэм икъидэхынкэ гутиныгъэ анахь ин кыншыгъэфагь» зыфилорэ хэушхъафыкынгъэ шүхъафтынхэр Кристина Морозовам кынтиуагь. Кынтиуагь.

Калэхэрэ Владимир, Рязань ашыкъогъэ зэнэкъокухэм ти-спортсменхэр афагъэхьазырыгь Адыгэ Республика м изаслужене тренерэу Нэмитэкъо Аскэр.

Гандбол. Суперлига

Зэлуклэгъухэр пынкээ кынфэхъущхэп

«АГУ-Адыиф» Мыекъуапэ — «Кубань» Краснодар — 18:34 (8:19).

Тыгъэгъазэм и 26-м спорту Уншихуу Кобл Якъубэ ыцэ зыхырэм щызэдэшагъэх.

«АГУ-Адыиф»: С. Кожубекова, Токмачева, Баскакова, Клименко — 2, Никулина — 1, Серадская, Логвиненко — 2, Измайлова — 5, А. Кузевалова, Казиханова — 1, Дмитриева — 2,

Ю. Кожубекова, Стрельцова — 1.

«Кубань» кынхэшгээхэр: Голуб — 10, Трухина — 5.

Теклоныгъэм икъидэхын «Кубань» фэхъаэзырыгь. «Адыифым» иешлаклохэу З. Коблыр, А. Морозовар, нэмыкхэри зэлуклэгъум хэлэжьагъэх.

Ешлэгъухэр

«Астраханочка» — «Лада» — 28:33, «Астраханочка» — «Динамо» — 26:17, ЦСКА — «Лада» — 30:23, «Луч» —

«Лада» — 19:39, ЦСКА — «Динамо» — 33:23.

Чыплэхэр

1. «Ростов-Дон» — 22
2. ЦСКА — 22
3. «Астраханочка» — 20
4. «Звезда» — 18
5. «Лада» — 18
6. «Кубань» — 14
7. «Ставрополье» — 10
8. «Адыиф» — 6

9. «Университет» — 6

10. «Динамо» — 4

11. «Луч» — 4

12. «Уфа-Алиса» — 0.

2021-рэ ильээсм, щилэ мазэм и 12-м «Адыифыр» Тольятти щыкыуагь «Ладэм». Адыгэим иганд бол команда суперлигэй щешлэрэм щилэ мазэм и 15-м зэлуклэгъум кын ишэцт. «Университет» Ижевскэ щенэкъо күшт.

Нэжүүгээр зыгъэхъаэзырыгъэр ЕМТЫЛН Нурбий.

Зэхэзшагъэр ыкчи кыншыгъэхъэгъэр: Адыгэ Республика м лъэпкэ Иофхэмкэ, Ижыб къэралхэм ашыпсурэ тильэпкээгъухэм адьрияэ зэхъынгъэхъэмкэ ыкчи къебар жуутъэм иамалхэмкэ и Комитет Адресыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэшшиэр: 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр: приемнэр: 52-16-79, Редакцием авторхэм къайхыэр А4-кэ заджэхэрэ тхыапхэу зипчагъэкэ 5-м емыхъухэрэ ары. Сатырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлхэрэ, шрифтээр 12-м нахь Ѣыкынэу щытэп. Мы шапхъэхэм адимыштэрэ тхыгъэхэр редакцием зэхъыгъэлжийнхэрэй.

E-mail: adyvoice@mail.ru

Зынчашуухъятыгъэр: Урысые Федерацием хэутын Иофхэмкэ, телефонкээтийнхэмкэ ыкчи зэлъы-иэсэйкэ амалхэмкэ и Министерствэ и Темир-Кавказ Ѣылэгъоры-шапэ, зэраушуухъятыгъэ номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зынчашуухъятырэ ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

Зэкжэмкэ пчагъэр 4322

Индексхэр П 4326

П 3816

Зак. 2446

Хэутынм узчи-кэлхэнэу щыт уахтэр Сыхатыр 18.00 Зынчашуухъятыгъэхъэхъа уахтэр Сыхатыр 18.00

Редактор шхъялэм игуадзэр Мэшлээкэо С. А.

Пишэдэжыж зыхырэ секретарыр Тхарькьюхэ А. Н.